
Vergaderjaar 2012–2013

21 501-07

Raad voor Economische en Financiële Zaken

Nr. 992

BRIEF VAN DE MINISTER VAN FINANCIËN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 24 oktober 2012

Hierbij zend ik u het verslag van de vergadering van Eurogroep van 8 oktober 2012 te Luxemburg.

De minister van Financiën,
J.C. de Jager

Verslag van de Eurogroep van 8 oktober 2012 te Luxemburg en van de inaugurele vergaderingen van de Raad van gouverneurs en Raad van bewind van het ESM

De Eurogroep stond voornamelijk in het teken van de verschillende programmalanden en kwetsbare lidstaten. De Eurogroep heeft, op basis van de vijfde voortgangsrapportage van de Trojka over Portugal, besloten tot uitkering van de volgende tranche van 0,8 miljard euro uit het EFSF. Daarnaast bestaat de nieuwe leningentranche voor Portugal uit 2 miljard euro uit het EFSM en 1,5 miljard euro van het IMF, waarmee het totaal van deze tranche op 4,3 miljard euro komt. De Eurogroep heeft tevens ingestemd met het voorstel van de Trojka om Portugal meer tijd te geven om aan de tekortdoelstelling van 3% bbp te voldoen en de bijbehorende wijzigingen in het *Memorandum of Understanding* (MoU). Tenslotte heeft de Eurogroep gesproken over de toekomst van de EMU. Voorafgaand aan de Eurogroep vond de inaugurele vergadering van de Raad van gouverneurs en Raad van bewind van het ESM plaats. De heer Jean-Claude Juncker is benoemd tot voorzitter van de Raad van gouverneurs en de heer Klaus Regling tot directeur van het ESM. De Raad van gouverneurs heeft de Nederlander Jules Muis benoemd tot onafhankelijk lid van het auditcomité van het ESM. De Raad van bewind heeft de Nederlandse thesaurier-generaal van het Ministerie van Financiën, Hans Vijlbrief, benoemd tot lid van het risicocomité van het ESM.

1. Spanje

Op 27 september jl. presenteerde Spanje aan het parlement een pakket aan maatregelen waaronder economische hervormingen en de begroting voor 2013. Naar aanleiding daarvan heeft de Eurogroep gesproken over de huidige economische en budgettaire situatie in Spanje. De Eurogroep heeft het structurele hervormingsprogramma verwelkomd (zie bijgevoegd *Terms of Reference*).¹ De Commissie heeft in een eerste reactie aangegeven dat de aangekondigde maatregelen in lijn zijn met de landenspecifieke aanbevelingen uit het Europees Semester. Een uitgebreidere evaluatie van het aangekondigde hervormingsprogramma zal nog uitgevoerd worden door de Commissie en de ECB, in samenwerking met het IMF. Daarnaast benadrukt de Eurogroep dat het van belang is dat de middellange termijn begroting wordt onderbouwd door concrete, geloofwaardige en permanente maatregelen. De Commissie zal, naar aanleiding van de herfstramingen, op 7 november a.s. komen met een oordeel over de begroting 2013 in het kader van de buitensporigetekort-procedure.

Ook is stilgestaan bij de uitkomsten van het onderzoek naar de boekhoudkundige en economische waarden van de activa in de boeken van de individuele banken. Vrijdag 28 september jl. zijn de resultaten bekend gemaakt van dit diepgaande onderzoek. Het onderzoek, uitgevoerd door het onderzoeksbureau Oliver Wyman, kent twee varianten, een *baseline* scenario en een *adverse* scenario. In het *adverse* scenario wordt in het onderzoek een kapitaaltekort van 59,3 miljard euro geconstateerd bij de 14 grootste banken van Spanje. In de *Terms of Reference* van de Eurogroep over Spanje wordt tevens aangegeven dat de kapitaalbehoefte van de Spaanse banken past binnen de maximaal 100 miljard euro die tijdens de Eurogroep van 21 juli jl. werd goedgekeurd voor steun aan de Spaanse banken en dat de implementatie van het steunprogramma voor de Spaanse banken goed op schema ligt. Zie voor het gehele proces voor het verlenen van het Spaanse programma voor bankensteun de Kamerbrief van 11 juli 2012 met Kamerstuk 21 501-07, nr. 932.

¹ Ter inzage gelegd bij het Centraal Informatiepunt Tweede Kamer

2. Portugal

De Eurogroep heeft gesproken over de uitkomsten van de vijfde monitoringsmissie van de Trojka naar Portugal. Deze missie werd beëindigd op 11 september jl. Naar het oordeel van het IMF, de Europese Commissie en de ECB, voldoet Portugal aan de eisen die zijn gesteld voor vrijgave van een nieuwe leningentranche van in totaal 4,3 miljard euro, waarvan 0,8 mrd euro uit het EFSF, 2 miljard euro uit het EFSM en circa 1,5 miljard euro van het IMF. De conclusie van de Trojka is dat Portugal grotendeels op schema ligt met de implementatie van het programma ondanks de uitdagingen, die grotendeels buiten de eigen invloedssfeer liggen, waarmee Portugal wordt geconfronteerd. De overeengekomen budgettaire, structurele, en financiële sector maatregelen zijn door Portugal in voldoende mate uitgevoerd. Zie ook de brief aan de Tweede Kamer over de uitkomsten van de voortgangsrapportage van 3 oktober jl. met Kamerstuk 21 501-07, nr. 947. Op basis hiervan heeft de Eurogroep besloten tot uitkering van de volgende tranche uit het EFSF.

Ook heeft de Eurogroep ingestemd met het voorstel van de Trojka om Portugal meer tijd te geven om aan de tekortdoelstelling van 3% bbp te voldoen en de bijbehorende wijzigingen in het *Memorandum of Understanding* (MoU). Zie ook bijgevoegd statement.² De budgettaire doelstelling van 3% bbp zal nu in 2014 behaald moeten worden in plaats van 2013. Zie hierover ook de brief aan de Tweede Kamer van 3 oktober jl. met Kamerstuk 21 501-07, nr. 947. Deze beslissing moet in combinatie gezien worden met het besluit van de Ecofin Raad van 9 oktober 2012 in het kader van de buitensporigtekortprocedure. De Raad heeft, op voorstel van de Commissie, ingestemd met de aanpassing van het tekortpad voor Portugal (het uitgebreide verslag van de Ecofin Raad zal separaat aan de Tweede Kamer worden verzonden).

3. Griekenland

Tijdens de Eurogroep is gesproken over de voortgang van de missie van de Trojka naar Griekenland. In de Eurogroep werd het belang benadrukt dat Griekenland moet laten zien dat het zich aan de gemaakte afspraken houdt. Nederland heeft in de Eurogroep aangegeven dat zonder een volledige voortgangsrapportage van de Trojka besluitvorming over het volgende deel van de lening niet acceptabel is. Zodra deze voortgangsrapportage beschikbaar is, zal de Tweede Kamer hierover geïnformeerd worden. Naar verwachting zal dit rapport in oktober beschikbaar komen.

4. Cyprus

Ook heeft de Eurogroep kort stil gestaan bij de stand van zaken in Cyprus. Ten tijde van de Eurogroep was er geen officiële documentatie vanuit de Trojka beschikbaar over de missie naar Cyprus. Derhalve is er ook niet gesproken over de voorwaarden voor een steunprogramma. Pas nadat de uitkomsten van deze missie bekend zijn, zal over de voorwaarden voor een steunprogramma gesproken worden en kan Nederland hierover een positie innemen. De uitkomsten van de missie zullen mogelijk in de tweede helft van oktober bekend worden. De Tweede Kamer zal hierover dan geïnformeerd worden.

5. Toekomst EMU

Tenslotte is door de Eurogroep gesproken over de toekomst van de EMU. Het tussenrapport over de toekomst van de EMU was nog niet beschikbaar ten tijde van de Eurogroep.

² Ter inzage gelegd bij het Centraal Informatiepunt Tweede Kamer

De inzet van Nederland tijdens de Eurogroep was langs de lijnen van de kamerbrief van 7 september 2011 (kenmerk 21 501-07, nr. 839) de Kamerbrief over Europese economische stabiliteit en groeivermogen (Kamerstuk 21 501-07 nr. 847) en de appreciatie op hoofdlijnen van het juni-rapport over de toekomst van de EMU, die met uw Kamer is gedeeld in de geannoteerde agenda van de ER van juni jl. (Kamerstuk 21 501-20 nr. 641) en het verslag van de RAZ van 26 juni jl. (Kamerstuk 21 501-02 nr. 1163). Naar verwachting zal het tussenrapport op 12 oktober beschikbaar komen, waarna de eerste bespreking op politiek niveau tijdens de Raad Algemene Zaken van 16 oktober a.s. plaats zal vinden. Zodra het tussenrapport beschikbaar is, zal het kabinet dit delen met de Tweede Kamer.

ESM inaugurele meeting

Voorafgaand aan de Eurogroep en Ecofin Raad vond de inaugurele vergadering van, respectievelijk, de Raad van gouverneurs en Raad van bewind van het ESM plaats. Tijdens de inaugurele vergadering van de Raad van gouverneurs is de voorzitter van de Eurogroep, de heer Jean-Claude Juncker, benoemd tot voorzitter van de Raad van gouverneurs. Juncker is benoemd voor de rest van zijn termijn als voorzitter van de Eurogroep. De heer Klaus Regling is benoemd tot directeur van het ESM. Regling is tevens directeur van het EFSF. De directeur van het ESM is benoemd voor een periode van vijf jaar. Ook heeft de Raad van gouverneurs de leden van het auditcomité benoemd. De Nederlander Jules Muis is benoemd tot onafhankelijk lid van het auditcomité. Het auditcomité is onafhankelijk en bestaat uit vijf leden. Van deze vijf leden is een lid een afgevaardigde van de Europese Rekenkamer en twee leden zijn afgevaardigden van de nationale Rekenkamers van de ESM-leden, die volgens een toerbeurtsysteem worden benoemd. Ook worden er nog twee onafhankelijke leden gekozen. Tenslotte heeft de Raad van gouverneurs de organisatievoorschriften (by-laws) en het reglement van orde van de Raad van gouverneurs en de Raad van bewind aangenomen en is het maximale gecombineerde leenvolume van het EFSF en ESM van 700 miljard euro nogmaals bekrachtigd. De Eurogroep van 30 maart jl. heeft reeds besloten dat de gezamenlijke leencapaciteit van het ESM en het EFSF vanaf juli 2012 700 miljard euro zou zijn, in plaats van 500 miljard euro zoals in de preambule lid 6 van het ESM-Verdrag staat. De Kamer is per brief hierover geïnformeerd (Kamerstuk 21 501-07 nr. 902) en tijdens de parlementaire behandeling van het ESM-Verdrag ook met uw Kamer besproken.

Tijdens de inaugurele vergadering van de Raad van bewind van het ESM is een compensatiecomité en een risicocomité opgericht. Beide comités zijn subcomités van de Raad van bewind en bestaan uit vijf personen. Het compensatiecomité stelt het raamwerk op voor de compensatie en voorwaarden van het personeel van het ESM en beoordeelt daarnaast de individuele salarisverhogingen boven een bepaalde range. Het risicocomité zal de risico's van het ESM strikt monitoren. De Nederlandse thesaurier-generaal Hans Vijlbrief is benoemd tot een van de vijf leden van dit risicocomité. Tenslotte heeft de Raad van bewind de richtsnoeren van het ESM aangenomen. Het betreft de vijf richtsnoeren voor de instrumenten van het ESM en de richtsnoeren voor het dividendbeleid, het investeringsbeleid, het oproepen van kapitaal, het door het ESM aangaan van leningen en voor het beleggingsbeleid van het ESM. Ook zijn de arbeidsvoorwaarden en algemene regels voor het personeel geformaliseerd. Zie over de inaugurele bijeenkomst van de Raad van gouverneurs en Raad van bewind ook de Kamerbrief met Kamerstuk 21 501-07, nr. 951.